

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 39.631/1

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, op 21 december 2005 door de Vlaamse minister van Werk, Onderwijs en Vorming verzocht hem, binnen een termijn van dertig dagen, van advies te dienen over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering "houdende de controlemaatregelen inzake de aanwending van de werkingsmiddelen in het gesubsidieerd onderwijs", heeft op 12 januari 2006 het volgende advies gegeven:

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP

1. Het om advies voorgelegde ontwerp strekt ertoe de reglementering met betrekking tot de controlemaatregelen op de aanwending van de werkingsmiddelen in het gesubsidieerd onderwijs aan te passen in functie van de wet van 2 mei 2002 ⁽¹⁾, die onder meer artikel 17 van de wet van 27 juni 1921 betreffende de verenigingen zonder winstoogmerk, de internationale verenigingen zonder winstoogmerk en de stichtingen (hierna: vzw-wet), met betrekking tot de boekhouding en de jaarrekeningen van de verenigingen, heeft gewijzigd.

2. Rechtsgrond voor de ontworpen bepalingen wordt geboden door artikel 36, § 1, tweede lid, 2°, van de zogenaamde schoolpactwet, wat het secundair onderwijs en het deeltijds kunstonderwijs betreft, en artikel 78 van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, wat het basisonderwijs betreft.

De verwijzing, in het tweede lid van de aanhef, naar de artikelen 55 tot 58 van de wetten op de rijkscomptabiliteit, dient te worden geschrapt, vermits deze bepalingen het ontwerp niet tot rechtsgrond strekken. Hetzelfde geldt voor de vierde aanhefverwijzing: het koninklijk besluit van 26 april 1968 tot inrichting en coördinatie van de controles op de toekenning en op de aanwending van de toelagen biedt geen rechtsgrond, en wordt door het ontwerp ook niet gewijzigd of opgeheven.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 3

Het ontworpen artikel 3 is enkel van toepassing op de schoolbesturen waarvoor de vzw-wet geldt. De vraag rijst of er daarnaast nog schoolbesturen zijn die niet de rechtsvorm hebben aangenomen van een vzw: op deze categorie is de vzw-wet uiteraard niet van toepassing, zodat zij bijgevolg ook niet ontworpen zijn aan het ontworpen artikel 3.

⁽¹⁾ Wet betreffende de verenigingen zonder winstoogmerk, de internationale verenigingen zonder winstoogmerk en de stichtingen.

Daarover ondervraagd heeft de gemachtigde ambtenaar het volgende medegedeeld:

"In het basisonderwijs zijn er 742 schoolbesturen in het vrij gesubsidieerd onderwijs; in het secundair onderwijs gaat het om 301 inrichtende machten. 150 schoolbesturen overkoepelen beide niveaus. Voor het secundair onderwijs kan ervan uitgegaan worden dat alle inrichtende machten uitgaande van de criteria van de vzw - wetgeving behoren tot de 'grote' vzw's en aldus onder het toepassingsgebied van artikel 3, § 1, van het ontwerpbesluit vallen. Wat het basisonderwijs betreft, valt dit moeilijker te bepalen, vermits het departement geen zicht heeft op 2 van de criteria die van belang zijn in het bepalen of een vzw al dan niet als 'grote' vzw beschouwd kan worden, met name het balanstotaal en de omzet van de vzw's - schoolbesturen. Zeker in het basisonderwijs zullen er schoolbesturen zijn die onder het toepassingsgebied van artikel 3, § 2, van het ontwerpbesluit vallen.

Daarnaast zijn er nog scholen die niet als vzw opgericht zijn. Concreet zijn er in het basisonderwijs 5 schoolbesturen onder de vorm van een feitelijke vereniging en 8 schoolbesturen onder vorm van een natuurlijke persoon, en ook de scholen die behoren tot het officieel gesubsidieerd onderwijs: 243 in het basisonderwijs en 37 in het secundair onderwijs, waarvan 85 beide niveaus overkoepelen".

Uit de toelichting van de gemachtigde ambtenaar blijkt dat er wel degelijk schoolbesturen zijn die niet onderworpen zijn van de vzw-wet en bijgevolg ook niet aan het ontworpen artikel 3. Het is niet duidelijk aan welk controleregime inzake aanwending van de werkingsmiddelen die schoolbesturen dan wel onderworpen zijn.

Op het eerste gezicht is het besluit van de Vlaamse Regering van 9 januari 1991 houdende de controlemaatregelen inzake aanwending van de werkingstoelagen in het gesubsidieerd onderwijs ook van toepassing op schoolbesturen die niet de vorm van een vzw hebben aangenomen. Dit besluit wordt evenwel opgeheven bij artikel 5 van het ontwerp "wat het basis-, het secundair en het deeltijds kunstonderwijs betreft", zodat deze algemene regeling zal verdwijnen en er geen controleregime meer zal bestaan voor de schoolbesturen-niet-vzw's. Volgens de gemachtigde ambtenaar is dit niet de bedoeling. Een mogelijke oplossing voor dit probleem is af te zien van de opheffing van het besluit van 9 januari 1991, doch wel het toepassingsgebied ervan te beperken tot de schoolbesturen die niet onderworpen zijn aan de vzw-wet.

De kamer was samengesteld uit

de Heren	J. BAERT,	staatsraad, voorzitter,
	B. SEUTIN, W. VAN VAERENBERGH,	staatsraden,
	M. RIGAUX, M. TISON,	assessoren van de afdeling wetgeving,
Mevrouw	G. VERBERCKMOES,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. R. AERTGEERTS, eerste auditeur-afdelingshoofd.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

G. VERBERCKMOES

J. BAERT